

Δυναμική των οικοσυστημάτων του Β. Ολύμπου.

Σμύρης, Π., Τσιτσώνη, Θ., Ζάγκας, Θ.

Εργαστήριο Δασοκομίας, Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού περιβάλλοντος,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τ.Θ. 262, Θεσσαλονίκη, 54 124

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η έρευνα αυτή έγινε στην περιοχή του Β. Ολύμπου και περιλαμβάνει τη λεκάνη απορροής του ρέματος Ξερολάκκι. Κατ'αρχήν διαχωρίστηκαν τα οικοσυστήματα και οι διαδοχές της περιοχής από τη σύνθεση των κυρίαρχων δασοπονικών ειδών και σε κάθε οικοσύστημα λήφθηκαν επιφάνειες εμβαδού 1 στρέμματος η κάθε μία, στις οποίες μετρήθηκαν τα παρακάτω στοιχεία: Για την ανάλυση της δομής των συστάδων, ο αριθμός των δένδρων, η διάμετρος, το ύψος και το ύψος έναρξης κόμης. Επίσης έγινε κατάταξη των κορμών κατά το σύστημα I.U.F.R.O. Για την φυτοκοινωνιολογική έρευνα έγινε σε κάθε επιφάνεια μία φυτοληψία σύμφωνα με τη μέθοδο του Braun-Blanquet. Για την εδαφολογική έρευνα έγινε μια εδαφοτομή στην πιο αντιπροσωπευτική από τις επιφάνειες και πάρθηκε έδαφος για ανάλυση στο Εργαστήριο. Διακρίθηκαν τα παρακάτω οικοσυστήματα και στάδια διαδοχής: *Στάδιο διαδοχής δρυός – μαύρης Πεύκης*. Συναντάται αμέσως μετά τη ζώνη των αειφύλλων πλατύφυλλων σε υψόμετρο 600 - 720 μ. Στη ζώνη *Quercetalia pubescentis*. Είναι εμφανής η ισχυρή ανθρώπινη επίδραση κατά το παρελθόν. Πρόκειται για υποβαθμισμένο δρυοδάσος στο οποίο εισβάλλει η μ. πεύκη. *Στάδιο διαδοχής μ. Πεύκης - δρυός*. Αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου σταδίου και εκτείνεται σε υπερθαλάσσιο ύψος 700 - 800 μ. Στον ανώροφο κυριαρχεί η μ. Πεύκη με καλής ποιότητας άτομα. Ο μεσώροφος είναι πολύ αραιός και αποτελείται από άτομα δρυός ενώ ο υπόροφος είναι πολύ πυκνός και αποτελείται από σπερμοβλαστήματα δρυός και άτομα μ. Πεύκης. *Στάδιο διαδοχής μ. Πεύκης - οστράς*. Απαντάται σε υπερθαλάσσιο ύψος 800 - 1000 μ. Ο ανώροφος συντίθεται από άτομα μ. Πεύκης ενώ ο υπόροφος από οστρά, ευθύφλοιο δρυ και άλλα πλατύφυλλα. *Οικοσύστημα μ. Πεύκης*. Απαντάται σε υπερθαλάσσιο ύψος 1000 - 1400 (1600) μ. Σε ειδικές εκθέσεις Δ, ΒΔ και κλίσεις 20 - 65%. *Στάδιο διαδοχής μ. Πεύκης - οξιάς*. Απαντάται σε υπερθαλάσσιο ύψος 950 - 1200 μ. Σε κοιλάματα και χαράδρες και γενικά σε ανήλιες εκθέσεις με υψηλή σχετική υγρασία. Οι κλίσεις είναι ήπιες (10 - 30%) και τα εδάφη βαθύτερα και γονιμότερα με καλύτερες συνθήκες υγρασίας σε σχέση με αυτά της αμιγούς μ. Πεύκης. *Στάδιο διαδοχής οξιάς με υπόροφο ελάτη που τείνει στην τελική ένωση "κλίμαξ"*. Απαντάται σε υπερθαλάσσιο ύψος 970 - 1200 μ. Σε κοιλάματα με μέτριες ως ισχυρές κλίσεις. Τα εδάφη είναι βαθιά και χαρακτηρίζονται από καλές συνθήκες υγρασίας, καλή βιολογική δραστηριότητα, υψηλή περιεκτικότητα οργανικής ουσίας και αζώτου. *Οικοσύστημα λευκόδερμης πεύκης*. Απαντάται σε υπερθαλάσσιο ύψος πάνω από 1600 μ. Τα εδάφη είναι υποβαθμισμένα και η δομή των συστάδων κηπευτοειδής. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η σύνθεση των συστάδων στα διάφορα οικοσυστήματα και στάδια διαδοχής είναι αποτέλεσμα των κλιματεδαφικών συνθηκών που επικρατούν στις επί μέρους περιοχές σε συνδυασμό με την ανθρώπινη επέμβαση σ' αυτές.